

כתובת: י"ב/2

מי יבחר ויקנה העבודה

ביום ב', י"ב בשנת תש"י (1.50.50)

נרשמה חברי הקומונה:
פיר"ר ע. גלובמן
מ. גרונד
א. גולדברג
ז. יחודה
ח. כהן-מגורי
ה. למדן

מזכירות:
ג. מאירסון - שרת הקבוצה
י. פינקלשטיין - מטרת שירות הקבוצה
מר גנצון - מטרת משרד הקבוצה

סדר-היום:
הכנייה והעסקה והשכר לשנת 50-51.

הישיבה נפתחה בשעה 10.30.

פיר"ר ע. גלובמן: ונני פותח את הישיבה. סדר-היום היחיד
ההעסקה והשכר לשנת 50-51. רצונו הדגור
לשרת הקבוצה.

שרת הקבוצה ג. מאירסון: בשמח השכר נזכר רק כמה מלים, ובר
הח"מ.

בבניה חדשה, קבלנו אישור מוחלט על 20 אלף
יחידות; אישור של המוצר, שהיה עוד צריך להבגא לאישור ועדת המכסית,
על עוד 15 אלף יחידות ואישור להכנת כל מה שנחוצ לבניה: הבניות,
קרקעות, פגוח וכד', על עוד עשרות אלפי יחידות. אנו עדיין עומדים
על כך שבשנה הזו נבנה את 50 אלף היחידות שעלינו להולמו.

מחלקת המשימות של המכונות היהודית מקבלת
50% מקל היחידות. למעשה, יש למכונות היהודית זכות בכורה, והח"מ
מחלקים את היחידות שנשארו, למקדמות פוניה בארץ. זה כולל גם המשימות
והיקף.

מכל
ההיקף השכר שייקטע על יוצר, תולי 4.000-

3.000 יחידות חבנינה סביב הערים הגדולות - חל-גבית ומיכה. ירושלים
מבחינת שווק, אינה נחשבת למקום שבמביבחה-יש להמנע לצבוח יחידות דירה?
יחידות אלה חבנינה רק אחרי דרישה של הגוף הפליטה של המכונות, באת
היא מוכרת שאנשים אלה יכולים להקלט בעבודה בערים הגדולות, וקוד
שלא ימלוך להקלט בעבודה במחיר-שבע, ככה או סבריה. בדרך כלל, המונה
היה ללפל את השכונות, עד כמה שאפשר, על פני כל הארץ. היננו רוצים
רק לבנות ע"י המושבות הגדולות שקלטו עליה רבה.

מר גבעון: ברצוני להכניס תחבט לתוך גותן השאלות שאנו נתקלים בהן ברגע שאנו מגיעים לשאלת השכונ.

בתקופת הבנייה של 1949, בגלל הדוחק הרב בקבלת מקומות מגורים לבניה, ובגלל זה שטחים מסוימים היו מוכנים מחוץ או יותר לבניה, התרכזו הבניה ברובה סביב הערים הגדולות וסביב מקומות הישוב המרכזיים בטורונ בטרון ובחלק מיהודה. מטכר היהודות האלה, הולך קחה ונשלט. לא יכלנו להשלים את כל המספר בגלל הגשמים הרבים שירדו בכמויות בלתי רגילות, הולט העולים ברובם כבר היו במקומות המיועדים לשכונ.

כאשר נגשנו להכנת תכנית ל-1950, עמדה

בפנינו שאלה, איך לכוון את הדברים וקבענו לעצמנו את הקו של כזור האוכלוסיה במדה מכסימלית, באופן שיגדלו מקומות הישוב הקטנים ותכתחנה אפשרויות גדול לישובים החדשים.

כדי לתת לכם מושג על חלוקת האוכלוסיה, אבליא

לצט נמה מספרים, מתוך הדברים הידועים אולי גם לכם. בדרך כלל, האוכלוסיה

העירונית בעולם כולו, אינה מתרכזת בערים הגדולות בלבד. אם נקח לדוגמה את שוויצריה או בלגיה, עם אוכלוסיה יפופה בערים שהאוכלוסיה שלהן עולה על מאה אלף איש, אחוז האוכלוסיה העירונית, אינו מגיע יותר מאשר ל-30

או לכל היותר 40. אפילו בארץ בלתי מיושבת כאוסטרליה, שהישוב שלה בדרך כלל מתרכז לאורך חוסי הים, האוכלוסיה העירונית בערים למעלה ממאה אלף איש, מגיעה ל-60% בלבד. אצלנו, אם נקח בחשבון את ירושלים, 84%

של האוכלוסיה העירונית, מתולקים בצורה הבלתי רציונלית ביותר.

מצד שני ישנה תופעה כזו, שעם הרכוז הגדול של האוכלוסיה בתוך הערים

הגדולות האלה, יש גם סכנה רבה במקרה של איזה שהיא משבר או שאלה

תעסוקה רבה; כי העבודות הצבוריות האפשריות לגבי מקומות אלה, הן די מנומאמות, יש צורך להסיע את האנשים למרחקים גדולים ויום עבודה עולה, לכן, בסכומים גדולים.

לעומת זה לערים כמו עכוה, טבריה, צפת, לא

נחנה אפשרות לקלוט מספר אנשים גדול, ויש שם חוסר ידיים עובדות בממדים

נכרים. מטביב לכמה מקומות שהיו מאוכסלים ערבים עירוניים, הולכים

ומוקמים ישובים תקלאיים רבים, והם זקוקים למקומות שיוכלו לתת להם את

השירות העירוני.

באנו בדברים עם מחלקת ההתישבות של המוכנות

היהודית, ביררנו את תכניותיה והחברר לנו שמתלקת ההתישבות עומדת

לחקים בשנת 1950 כ-150 ישובים הקלאיים חדשים. במר"מ חתם בראש לידוי
 מכוח, עכ"ל 20 אלף יחידות מתוך 50. לפי, חוקרונה להקמת ישובים
 הקלאיים חדשים לכל מרחותיהם, גם הם יחרי עבודה, ויש לה מושגי עובדיה
 /אם אלה/ קבוצים. כ-5.000 יחידות חוקרונה מתוספת להתישבות הקיימת.
 יוצא, יחידות, עכ"ל 50 מתוך יחידות השכון יכונו לישובים הקלאיים.
 לישובים העירוניים הקטנים, בו לאלה שיקומו, חקרנו 13 אלף יחידות
 דיור. אנו מנהלים מר"מ עם המרכז החקלאי בשאלת התוספת למושבות.
 אני מורח להגיד שבגן אנו נמנעים בקוליציה מסוימת עם אנשי המרכז
 החקלאי. אולם גדלה ההתלהבות לגבי חכירות של קליטה עולים ממספרים
 גדולים ממושבות. אולם, לבור העבודה שאמורה בו כבר עליו יחשבוים
 די גדולים, אנו נזהרים מאד מללכת בדרך של הגדלת היחידות המושבות
 אלה.

שלנו

בתכנית /ל-1950/ שלו, חשבנו על 5500 יחידות,

אשר הבנינה בתוך המושבות הקיימות. מספר זה אינו יחסי, אבל ברגע זה,
 בהחלט עו יכולה הקליטה של המושבות ועם זה שאנו שולק מהמספר הזה אנו
 רוצים להקדיש ללחות מושבות נחטלות, אנו נושגים על אנגיל אוחו.
 אשר לשאלת הקרקע, הקק"ל מוכנה לרמוש אחי
 קרקע אשר יחנו אנטרות /מקיי עזר, וחנו נחזק את הנקולה חזר. אזכיר
 רק את כפר חבור, לדוגמה. כל מתישבויו הם 26 בחי"אב. ברגע שהוחכנו
 23 בחי"אב קבל כל המסר אורה אורה. אחנו רוצים להוסיף שם עוד 50
 משמחות. בכל המושבות האלה יש הצון לקלום אנשים, כי הוושבינו יודעים
 שזה גם יקל עליהם.

מן העודף שנשאר לנו, מספר יחידות מכון

לשכון סביב הערים הקיימות "חיפה ת"א" מתוך הנחה שיש בין העולים
 מספר ניכר של מקרים טוציאליים או אחרים המחייבים בכל זאת הננסת העולים
 לערים או לישובים המרכזיים.

קבענו לעצמנו עוד קו אחד; כנו אלינו

חברות שכון, החל מ"עמידר", "רטקו", "משכנות", "נוו עובד" ושכון

ההסתדרות. באו אלינו בהצעה "נקת אחמדברים בקשר עם הקמת מבנים

משוכללים יותר ואולי גדולים יותר בטח, לגבי העולים שיש להם אמצעים.

כדי שידוע לבט, ישנה עולים בעלי אמצעים אשר יכולים להוסיף סכום מסך

מסוים, בכדי לקבל שכון טוב יותר. מספר הבקשות שהגיע אלינו מגיע

בערך ל-6.000 יחידות, המכוונות סביב הערים הגדולות ובקשר המושבות.

החברת "נוה עובד", בלבד, ישנה חכניה בשליל 1.500 יחידות; בעמון
 והמטדרות, ישנה הצעה ל-2.000 יחידות; ב"רסקו", ישנה הצעה של 400
 יחידות; "משכנות" - 400 יחידות. זה נטיון זה ילליה, נמחורת חכנינו
 אכשרויות, הן לנאול כמפי העוליים לבניה עימח והן לגבי שיור שמוסי
 הבנין. יש עוד יחרון לשכונות/ע"י החברות. זה הינם נבניה בחור
 שכונים נכרדים לעוליים חדשים, אלא בחור חוסמת זו השלמה לשכונים, יי. יתן
 קיימים.

החלונות הן בגודל של 400 ל"י ערך,

ל-14 שנה ברבייה של 4%. בכדי להקל עלינו, החכים הוצר החלונות

חינתנה במוכן ישיר על ידו. האמנעים שהועמדו לרשותנו ע"י ועדת
 החכמים, הן מינומטים מאד, גולם מתוך צמאום זה, השתדלנו להוציא
 את המוב צמדה והמשר.

היחידות שלנו הן ערך בנות 25-28 מ"ר.

הן יחידות מסופטים שונים, החלויים בנכשים שבשגילם מוקט השכון וגם
 בחנאי המקום. אח בונים בבאר-שבע, למשל, בונים יחידה של 28 מ"ר,
 המורכבת מחדר-הכל עם שנת בשול, מקלחה ובית-כסא ביהד. אלה הן יחידות
 דו-משכתיות. שנינו את השיטה של יחידות צביל ארבע משכתות יחד.
 זה נעשה מתוך רצון להקל על החושבים, אם יהיה גידול וחוספת.

את החכניה לשנת 1950 חלקנו לכמה קטגוריות:

סדרה ראשונה - חקמה 20 אלף יחידות. חלק נמצא בחוץ וחלק עומד
 להיבנות במשך השבועות הקרובים. שתי סדרות נוספות, הן בנות 15 אלף
 יחידות כל אחת.

אובל למסור לכם את חלקו 20 אלף היחידות

לפי המקומות ולפי הגושים.

10.300 יחידות מוקדשות להתישבות

ומחלקים מדלקמן: 7.500 יחידות להתישבות חדשה של מושבי עוליים,
 כפרי עבודה וקבוצים חדשים.

2.000 יחידות, חוספת להתישבות הקיימת.

800 יחידות מוקדשות לשכון עליית הנוער

במסגרת התישבות העובדת.

חברות שכונ - 4.000 יחידות דיור.

עמידר - 1.200 יחידות; מאן-250 יחידות

בירושלים והשאר במדינות חל-אביב וחיפה.

חברת-שכונן - 300 יחידות - נבנית, ו"א,

חיפה, קריית-עמל, נהריה.

נוה-יעובד - 900 יחידות - אמל במוסדות.

משכנות - 250 יחידות - בני-ברק, מגזיאל,

כפר-סבא.

רמקו - 250 יחידות - כפר-זונא, קריית-מוזקין.

זהו מפינית והננית נוספת לשכונן ברמת-השרון וזנו מנהלים אהם מ"מ בנוגע לעמונים בעמולה, טבריה וירושלים.

הגף השכונן מוציא לטעל בנייה של 5450 יחידות.

הבניה

באר-שבוע - 500 יחידות (כולן נשבות **בשלב** /); בירו ליה - 500 יחידות;

בטבריה - 400 יחידות (התחילו עבדו בהכשרת הקרקע); בעמולה - 300 יחידות;

בעכו - 800 יחידות (מתן **בשלב הבניה** - 250); מושבות הגליל - 186 יחידות

(כולן **בבניה**); חלמה - 200 יחידות; מושבות השומרון והשרון - 1270 יחידות;

צפת - 45 יחידות בהשלמה לשכונן שהחל ע"י ע"י חברת כחות אמת; 500 בחי-

עץ גופפריים המחולקים בהשלמות בכל מיני מקומות.

זנו מקבצים עכשיו הננית האחריה השניה של 15

אלף יחידות, וגם מתוך 15 אלף יחידות **אלה**, 50% יכורנו להתישבות. העודף

ילך להגדלת ישובים: באר-שבוע - 1.500 יחידות; טבריה - 500 יחידות;

בירושלים הפרובלימה היא רצינית מאד, כי יחידה הדיור זמנו עומדים לבנות

פה, היא די יקרה - בערך 1.200 ל"י.

זנו מנהלים מ"מ עם פזק"א. בזו אלינו בהצעה

להקיה בשני מקומות ישובים עירוניים, בהופך שהם יתנו את הוצאות היתות

המקום. שני המקומות האלה הם: קיסריה ועטליה. סביב המקומות האלה ישנה

טריטריה גורלה נגד של ישובים חקלאיים חדשים הזקוקים לעיר. הצעת

פיק"א היא, לבנות בכל אחד משני המקומות האלה כבישים, להעביר מיט

ולבנות כ-1.000 מ"ר בשביל בתי-מלאכה. נראה לנו כי יש לתת יד לזה.

עם יתקיימו כל הסבויים ליענוט ומגזל-גז,

נבנה גם שם 300-500 יחידות דיור. בחלמה נבנה בערך 500 יחידות להגדלת

המקום וכן בקוד כמה מקומות. בני מקום שהמטרה לפה טריטריה כאמר הדיור יגיע

לשלב בארע.

במדה שהיה מ"מ ראשון עם פיק"א, הגענו לידי

מסקנה שזו תהיה חכירה קרקע בערך לפני אותו הכרינוים אל הקק"ל. אם

מוכנית, יחד עם מחלקת הקליטה של הסוכנות, לעבור במאנות ולבנות את

התנאים שילכו לרשות התעסוקה הכללית.

לחוק העבודה ג. מאירסון: עשינו הסכם נוסף עם הברית השכונת. חשינו
שאינו רוצה יבנו בחיים ומתורנית בקיקר לגניסת
קולית בעלי המצעים, גדולי לא יחיו מסיק קולית כולה. לכן, עשינו את
הסכם, לנתן חוק הקורה קורה לב יימכרו הקולית מתחילית, בעלי
המצעים, יימכרו לדירות. אלה קולית רגילית מתורתי המצעים. את המכיר
לקוח קולית את הריזיקו הזה.

היו"ר ע. גלובמן: אני רוצה רק להודיע לרשות, כי ברשות הנתת
החלטת מל עניני השכונת הורית, ורק
העבודה.

ה. למדן: כשאנו מדברים על כך שיחידות הדור תהיינה
במסגרת של 25-28 מ"ר, האם תכונה היא
ל-5400 יחידות או לכל היותר 20,000 יחידות?

מר גבעון: תכונה היא לכל היותר 20,000 יחידות. השכונות
שיבנו ע"י חברות השכונת יהיו מינימום
30 מ"ר ליחידה. גם בתחילתה, היחידות תהיה בת 25 מ"ר. במקרה של תכונה
השכונת, שכר הדירה הוא יותר גבוה. הכסף שמכניס הקולה, הוא כעין
השכונות השכר הדירה.

5,400 היחידות הנבנות ע"י הממשלה, נמסרות
באמצעות הוצר למחלקת הקליטה בשביל קולית. שכר הדירה נקבע לפי
החוקים. באזור עירוני - 4 1/2 ל"י לחודש; בכפר - 3 1/2 - 3 ל"י לחודש.
השאלה היא אם הקולה יוכל לרכוש לעצמו את הדירה. מתוך הממשלה
נקשה הכל, בכדי שהדירות האלה תעבורנה לרשות הקולית. אבל המדינה זו
שאנו קומרים בה, מספר הקולית בלי המצעים הוא כה רב, שני לא יודע
לחשוב על זה.

מ. זונא: איך משתלב ענין שכונת הוותיקים בכל התכנית?

מר גבעון: הייתי רוצה שנגמור קודם את הדיון בענין
שכונת הקולית.

י. יהודה: מהו היקף העבודה הדרוש לכל בנין?

מי מוכיח למעל זה על עירוב הבנין בהתייחסות?

אלי באר חבריה ותיקים המטפלים בייצוגי עוליה חדשים, ואמרו לי, הלו
 איחה העבודה נמסרה למחילבים אלי קבלן, באמצעות הנוקטת, למעל, הם
 חרובים שהיו יכולים - לא להוציל את הבנין - אבל לאיטיב אותו. הם
 מוכנים לחת ערבויות מספיקות וגם כסף בעד החובות למעל.

ה. כהן-מגורי: האם בבנינים שנבנו עד עכשיו כדירות דור

מלחמתיות, **למקח** בחשבון שחם נוסף, במקרה

המשפחה תרצה להגדיל את יחידת הדירה?

האם אפשר יהיה להסדיר לייבנו דירות בנות

שני חדרים למען המשפחות הגדולות? עד עכשיו היה הסדור, שמספחות כאלה
 קבלו שתי יחידות דירה, עם מחבת מיותר, ושכר הדירה היה יותר גבוה.

מר גבעון: לשאלת/עלי אהודה, ^{יעל}הקולה נקשית עלי מחלקת

ההתייחסות של הסוכנות היהודית. יש להם

נסיון וידיעות ואפשר לפסוך עליהם. העבודה נמסרה לטקמים לקבלנים, למי

מו"מ ישיר, פה תלוי בהנאים ובמקום. כמה אלינו גוף מסוים, אשר אמר

שהוא מוכן לקחת על עצמו בנין נקודה ובעד אותן 400 ל"י להקלות

הטיב. עניתי להם שאני מסכים לכך, ולא טעם אריכים להביא את החכמים **למחלקת**

למחלקת הקליטה של הסוכנות היהודית, כדי לבדוק אם החכמים יכולה

לצאת לרחל באותם תנאים שהם הזכירו. אבל, בפרינציפ, אני מסכים לכך,

להמתייבים ייבנו את הדירות בעצמם, אם כי אני מודיע לכם שזה הולך על

זשבוך מיב היחידה. אמנם, לא תמיד. הייתי בבאר-שבע וראיתי את הדירות

הבניות ע"י העולים עצמם. אני מוכרח להגיד לכם, כי אדם שאינו

מסתמך בשאלות בנין, לא יבדיל בין הבנינים האלה ובין הבנינים שנבנים

ע"י הוקלי בנין מנוסים. את נוכח שהחכמים היא חכמים שאפשר להוציאה

למעל, נסכים לקבלה.

לשאלתו של כהן-מגורי, בנו בנינים מיוחד

הנחה שאמר יהיה להוסיף חדר ואכילו לוקח בחשבון בתוך המגרש, איכך

החדר יימצא.

אשר למשפחות הגדולות, הקצבנו 32 מ"ר,

בתוך הנחה של חדר גדול וחדר קטן. גולה, אם תהיה משפחה כה גדולה

שגם זה לא יספיק, יהיה הכרח לחת לה 2 יחידות דירה.

היו"ר י. גלובמן:

כמה מבנים עדיין לא נבנו ונשארו מוחללים

1940? מהן המבנות האלו ומה יחסות איננה חוסר

מסמכים וחומרים במקומות האלה? גם בלה הן המבנות, מהי **הקרובה**

ב-1950-1971 לא יהיו קשיים בלה, ולא נשארו

שוב הדמנים לגבי מספר יחידות דיור?

גם ישנה השקרה שנטארו בדמנים, האם יש למח

סדר המונים של עבודה, מה מוקדם ומה מאוחר?

יש מטאור קבוע של דרוזנים בטביל המרי גלם.

אנו מוכרחים להשיג חלק מהמלח הדרוש לנו, | מחור"ל, קוד ליקול ההנור הוחש של "נמר".

ביח"ר "שמטון" לא נבנה עדיין ובינני רוצה כל סמויים שיובל לתח לנו

מלח בשנתיים הקרובות. מנהלי החברה מקבליים משכרות ובינני פושטים מאומה.

אגידה אלי שמועה רצינית שקוד יהודי ממותה הסמויים קומד לקנות את

המקלות על ביח"ר. יש להניח, כי כאשר יהודי זה או אחר שומע שקומד

להסתח בארץ ביח"ר חדש למלט, נוסף על ההנור של "נמר", בינו רוצה

לנחות קוד ביח"ר למלט. כלומר, קניין "שמטון" הוא גורם מטריק מאד.

הינעלה היא, גם אין בכוח הממשלה לקשות משהו בשטח זה לקידום העבודה.

מה עם ביחוח המחשבות, אשר גבורה זו או אחרת

יש להח קשר עם בנין ומה הן תכניותיכם בקשר עם זה, האם בכלל יש

תכניות? האם בתוך חוות אגף השכון נכנס גם העניין של מבנים לתקשיה?

גם הן-מה הן התכניות?

ח. למדן: מהו ההגיון של בנין מנות בטול בחוץ?

מר גבעון: מנת הבטול נמצאת תחת גג אחד עם חדר, אלא

שהיא מוגבלת ע"י קיר.

באמצע

לגבי העבר, /הבנין נמצאות 25.500 יחידות,

כפי לדובר עליהן; מחוץ ל-2.500 יחידות שלא נבנו מחומר מסף לטובנות

היהודית, פגרו היחידות מכמה טבות. הסבה הראשונה והשקריה היתה, מזג

האוויר. הסבה השניה היתה, חוסר סידור של ביוב. קרו מקרים רבים

שבנינים שלמים עמדו מוכנים, ומחומר ששפרות לפדר ולת על ביוב,

התעבת מנייה הדיירים לבחיתם. מסביבת חיטה נמצאות כ-1.500 יחידות

במצב כזה, שבגלל ביוב אי אפשר לגמור אותן. גם מזג האוויר ימליך

לחיות ימה, אנו נוכל לקבל מספר גדול מאד של יחידות, חוץ 6 עבודות.

אני מניח שכל 6.000 היחידות החסרות לנו, תהיינה מוכנות למסירה.

למרות כל הקושיים, הולך הבנין ונולח.

אמר לזכות 1950, גולח הפרי הבנין היה שגלה

רצינית מאוד. הסלות של שנת 1950, של כל המבנים, כולל חנויות

לבושיות בגון הכי-ספר, בחי הוליה; בניני חקיקה; וניה לקוליה;

לונניה לוחיקים; בנייה פרמיה וניה בירושלית. הלוחות הוא, אנו מגיקים

ל-4 מיליון מ"ר. בחלק, הדברים בנויים על סדרים אחרים, כמו 50 אלף

יחידות לקוליה ו-13 אלף יחידות לוחיקים. זה כולל גם מספר ניכר של בניה

פרמיה, כ-22 אלף יחידות. המסרית הגולה נלקחו בחלקם ע"י החקיקות

בבניה שהיתה בשנה שעברה, וגם לפני הניחוליה ויש לנו לגבי הרביות

היונות. דבר זה מאריך חמרי בנין רבים, וברוב ורעיונה מעוררות שגלה

יבוב החסרים.

אנו מעריכים יצאנו להחיה בחו"ל הדתיים,

מקור 10 מיליון ל"י. זה מהרה בערך כ-11 מקור הבנין. מקניין הדבר,

כי כאשר אנו הגענו למספר זה, אנשי היבוא וגם אנשי הקטוב והחוקה בדקו

את הדבר, וגם אצלם נחקלו מספרים שונים. 10 מיליון ל"י מוללית מתכת

למורה, ברזל מגולבן, מחבות וחרות, חמרי ציורי, מוצרי תזבזב,

מלים פנימריין, חמרי חימל, אנורות, מלט. הנחנו עקבות פרמי בניה זו

נאמרו 500.000 טון מלט בפך-המל. מזה, יוכל "נשר" לשק 400.000 טון

ומזה אלף טון נצטרך להביא מן החוץ. גם מוסיקים ל-1 קיל את הענור במרץ,

המקום הגיע ל-41-42 אלף טון לחיט. ברור שהעורות שגלה "המאון".

הינני יכול להגיד בדיוק את הפרטים על כל מה שמחזרות את, אבל אני בדעה

שגם אחרי שנת 1951 לא נקבל מזה מלט. המטלה צריכה להתרו בשמח זה

באמצעים מדיניים, אבל לא כגון המקום לדון על כך.

לקחנו בחשבון ליהיה יורד דווקא במקמת

מפעלים נוספים לחמרי בנין. לאור המו"מ עם הגרמניה הצרנית, אנו רוצים

האילו היתה קמה תעלית אמן גדולה בירושלית, בזמן, היינו יכולים להתגבר

על הקשיים של עסקת אבן וצרכי בנין, בתור הוסר לקשיים הימון.

בחינוכיים של שרה העבודה, החקיקה שורה של פגישות עם אנשי "אבן וסיד"

ונקצו נסיונות רציניים "להחיה את העגלה". גולח, לדברוננו נתקלים בכל

פעם במכשול חדש. כאשר כבר הומצאו הסכומים בקשר עם השגת המלונות, ראו

החנה לחיטוב הדולרים לא היה בדיוק והמכונות הינן יכולות להגיע בגלל

זה. הטקל הניסונה הולך ונולח, ויש לחשוב שהוא יסמך את הדרישות

לחצן במדה גדולה. מוקם מעל חצץ במגדל-צדק, וברמלה. במבניות הינה,

הין הרובלימות גדולות. ניתנו קצרה ניכרת מנצרת. אני רוצה את מרמז

בפתרון

המבור /שאלה אבן וחמרי אבן בירושלים. בלעדי זה, לא נוכל לזרז. זוהי שאלה קשה ורצינית מאוד.

אשר לשאלת התקדמות, אמרתי כי אנו מדברים על

הקמת קואופרטיבים או צורות דומות, אשר ילכו למקומות המדרושים. נעשה מחשבים בענין זה. כ* שיקר בוגר-טבע, יכול לראות את המקלים לרעמים, ובלוקים. אנו מידנו מוכנים לבנות לעזרת כל הדורש, בכל הצורות האפשריות, בכדי לעודד את העשייה חמרי הבנין במקומות החדשים. קבלן עובד בתלמה, למשל, אנו חובקים ממנו, ליתחיל לעשות את הגלוקים בעקום. מספר פועלי הבנין / למספר הזה הוא - 36 אלף. יחד עם הפועלים שיצטרפו להיות עסוקים בתרושת הבנין ובחובלה, המספר מגיע ל-54 אלף איש.

ההנחה היא שאם יצטרפו להיות עסוקים בהדרגה. החילוב הוא היצורתי, יהיו ודאי גליים גליים. אבל, אנו מניחים שיהיו 6.000 מחלמדים ללמוד מקצוע מספר. זה ידרוש מאמץ לא קטן / המחדרות וועלי הבנין, כי אם יצטרפו למספר את המדריכים. הנסיון שלנו מראה שעל כל 10 איש, דרוש מדריך אחד. הקופח לימוד היא בערך שלושה חדשים, כך יצאו מדריכים 300 מדרושים. המחדרות וועלי הבנין מניחה להיות הכול לעמוד בתרישה זו.

הדוגמה מהשנה שעברה מוכיחה, כי בתדשים

מסמבר-אוקטובר ייגמרו ע"י קבלנים בין 5.000-6.000 יחידות בחדש גם תוספת בעלי המקצוע תקל על העולת הבנין.

נוסף לכל הקשיים האלה, ישנו הקושי של המחנות.

נצלנו את החדשים האלה במדה מכחימלית, בכדי לסגור כחדונות לגבי המיות. באינו מדה נבליח בזה, איננו יכול להגיד בעת. על כל ימים, אנו קומדים כיום במצב שכ"15 אלף יחידות נמצאות כבר בסטדיה של בנייה. אם מוזג האויר יתפטר, נוכל לזרז את העולת הבנייה. נצלנו גם את החורף, בכדי ללמוד מהסגירות שעשינו. הבנייה הייתה עולה, וזה מובן כותן את היותו. אשר למופדות הבוריים, בכל המקומות החדשים

האלה מר יקה שאלה של צרכניה, מרכאה, מעון ילדים, לשבת סעד וכד'.

אנחנו הקיבנו לארכיה האלה 10%-7 מתיקן השכונ. איננו יכולים לטפס את כל הצרכים, אבל אנו מחייבים בזה ועושים את כל מה שביכולתנו.

בהדיקה שנעשתה - אין לי קוץ דו"ח לגבי

ההחלטות - הבנינים עמדו במני הגכמים. הגשם והרדף היו גוחלם בלתי רגיליה השנה, אבל הבחיים כולט עמדו. אולם, באנו לידי מסקנה שהכרחי לחת את התקרה מצלוי-קסט, כדי שלא תהיה נוזילה.

היו מקומות שעמדו בפני סכנת הצפה, כי היו בנויים במקומות נמוכים מדי, ואנו למדנו מנסיון זה. אנו כעת בונים רק במקומות שהקרקות מתאימות וכבדות. בכמה מקומות היינו צריכים לבטל את שיטת הבנין הנוכחית ולעבור לבנין כלונסאות.

שרת-העבודה ג. מאירסון: ברצוני להוסיף עוד כמה מלים לפרשת השכון. כאשר נכנסנו למשרד העבודה, לא היה לפנינו

שטח מוכן לאף בית אחד; לא היתה מסורת בממשלה שהיא צריכה להכניס כסף בבניה. לפני-כן, הממשלה יחד עם הסוכנות היהודית וחברות שכון, הקימה את "עמידר" וההנחה היתה / "עמידר" תבנה והממשלה בצורה ישירה, לא תבנה בכלל. אגף התכנון אמנם היה קיים, אבל עד אז לא ראה כתפקידו להכין תכניות לשכון.

כך, שעם ההקצבה הראשונה נגשנו לשולחן ריק.

נגשנו לבנייה ממש, אולי רק בסוף יוני. אז עוד היתה הסוכנות מביאה בתים מוכנים מחו"ל. מאז ודאי עשינו הרבה שגיאות, אבל אני מניחה שלא יגידו כי בתקופה זו של כמה חדשים, לא עשינו מאומה. אני מקווה שלמדנו הרבה בתקופה זו. בדרך כלל עמדו הבתים לאחר הגטמים הראשונים. מספר/בתים הועמדו אולי במקום שלא היו פריכים להעמדם, אבל בדרך כלל הבתים התייקרו הרבה יותר / מאשר אפשר היה לתאר לפני-כן.

כאשר אנו נגשים עכשיו לבניה הגדולה, עומדות

לפנינו כמה פרובלימות ישנות, אבל עומדות גם פרובלימות חדשות, בעקב החוסר בחמרים. אני מקווה שבימים אלה יוסדר ענין הקצבת השביזים להבאת חמרים לארץ.

בכדי להקל, בכדי שלא נעמוד בפני דברים חמורים

בשטח חמרי הבנין והמכונות, הצענו לממשלה - והיא עומדת לדון על כך - שיירטמו כל חמרי הבנין והמכונות ויהיה פקוח עליהם.

בענין "שמסון", דנים עכשיו איך לפתור בעייה

זו. יש גורם מסוים המוכן לקבל את ביח"ר. אבל אני חושבת שהגענו לסטדיה כזו - נהיה מוכרחים להקציב להם זמן מסוים לפתיחת ביח"ר. אם לא יפתחו - נמסור אותו למישהו אחר. הם טוב פנו למחלקת עבודות צבוריות בנוגע לבנין כביש וכאשר קבלו תשובה חיובית - נעלמו.

ברצוני לספר לוועדה, כי סדר העבודה

מצא לנחוץ להכנס לתוך העסק של תכנון הכפר הנטוש. הגעמים הרעו
מאד לבתים בכפרים הנטושים והיו סכנות מפולת במקומות רבים. אנשים
מחלקת העבודות הצבוריות עברו בכל הכפרים הנטושים, סמנו את הבתים
שחם בחוקה בסכנה והדיירים הוצאו/ ^{מהם} תקנו מה שיכלו/ ואת האר הרטו.
הסוכנות השקיעה בעבר כסף רב לתיקון הבתים, אבל העבודה נעשתה אז בחפזון
ונטארו דברים רבים בלתי מתקנים.

המסעלה הגיעה עכשיו לכלל סידור עם

האפוטרופוס ועם הסוכנות. האפוטרופוס מקבל את הכפרים בחזרה ומתקן את
הדרוש תיקון. אם מתעכב כעת תיקון בית, הרי זה רק מפני שהדייר העולה
אינו רוצה לחתום על חוזה עם האפוטרופוס. עוד לא היה מקרה שיוציאו
עולה מדירתו מפני שלא שלם שכר דירה, אבל ישנם כאלה המסרבים לחתום על
חוזה שכירות ולכן מתעכב תיקון הבית שלהם.

בקשר לסכונים החדשים, הקו שקבלנו הוא,

שבנין דבק אלה הכפר, לא דוקא כביט אספלט, אבל דרך, הוא חלק אינטגרלי
שבנין הכפר עצמו.

לדעת כי

עם התחלת הגשמים, נוכחנו / מצב התעסוקה עלול

להחמיר. פסקו אז כל החשבונות, ולא היה חשוב מי רשום או מי אינו

רשום ליום עבודה. במשך הזמן הזה, הקניב משרד העבודה 30 אלף ל"י

כמפרעות ללשכות העבודה, על עבודה שתיעשה. הטבל של מחוסרי העבודה

היה רב, אבל בכל זאת עזרנו איך שהוא לעבור/ את התקופה החמורה.

כאשר יצא בשבוע אחד היה מזג אוויר יפה,

פחות או יותר, ירד באופן ניכר מחסר מחוסרי העבודה, מ-12 אלף ל-8

אלפים. כשהתחילו טוב הגשמים - מיד עלת המספר בחזרה. אינני

עדיין איסק הנזקים יודעת/מה/גורמו הגשמים האלה לקטיף, אבל אם מזג האויר הנוכחי יימשך,

אני בטוחה שירד באופן ניכר מספר מחוסרי העבודה.

לסינו לציין לעצמנו, כיצד נעמוד בפני

בעיית התעסוקה בתקופה הקרובה.

ב-11 בדצמבר היו 25.000 דורשי עבודה,

ואנחנו מניחים שעד ראשון באפריל יחלספו ע"י עולים הנכנסים לשכון,

חיילים משוחררים ועולים היוצאים מן המחנות על חשבונם הם, כ-13

אלף דורשי עבודה. עפ"י החישובים שלנו יגדל מספר דורשי העבודה

בתקופת אפריל - ספטמבר בעוד 17 אלף. כלומר, אנחנו נעמוד בספטמבר,

במספר של בערך 55 אלף דורשי עבודה.

אנו רואים מספר זה כמספר החובעים עבודה

מן הלשכה, מלבד התעשייה. הנחנו, עפ"י הנסיון בשנה שעברה, כי

התעשייה הקיימת ההחדשה, תקלוט מספר ידוע של פועלים, ולא הניכנו

אותם לחשבון זה. לקחנו בחשבון בערך 10-12 אלף איש. ז"א, שלא

הגדלנו את המספר לעומת השנה שעברה, אם כי ישנה חזוזה מסוימת

בהתפתחות התעשייה.

אני מודה בזה שבנינו את חכנית התעסוקה

שלנו על 15 ימי עבודה בחודש, אבל בכדי להבטיח 15 ימי עבודה בחודש,

עשינו חשבון של 20 יום בחודש בלבד. שמעתם את מסברי הבניה. יש, למשל,

לימוד מצווע, אשר אי אפשר להחליף את הלומדים בכל פעם. גם כאשר

הם כבר גומרים את הלמודים, יש להשאירם זמן מסוים בעבודה. לכן,

לקחנו בחשבון חודש של 20 יום, ועשינו חשבון שנחוצים לנו 12 מיליון

ימי עבודה, עד סוף השנה.

כיצד ינתנו רוצים להסות את המספר הזה?

ע"י בניית שכונ התיקים, מוסדות צבור, מיתות אזורים עניים, עבודות צבוריות מסלחיות ומוניציפאליות, הרחבת נמלים ועבודות תקלחיות.

בבניית למעשה מתוך על 50 על ידי יחידות לעולים.

13.600 יחידות לתיקים; בכדי לבנות 63.500 יחידות בלבד, יצוי צורך בהקצת של 35 מיליון ל"י. מזה, מסקיעה הממשלה 27 מיליון ל"י, בערך - 20 מיליון ל"י לשכונ עולים והצורך לשכונ התיקים. המשמעות התיקים יצ רכו להקצת משלחת עוד 8.250.000 ל"י; ז"א, שהבנייה של התיקים ושל העולים יתנו לנו 4.250.000 ימי עבודה. $3\frac{1}{2}$ מיליון עבודה ישירה ו-750.000 ימי עבודה בעקיפין - הובלה, אמרי בנין וכו'.

במוסדות צבוריים, יתנו רוצים עבודה לתיעשה

במבוא של 5.750.000 ל"י - מתוך לבנין הממשלה בירושלים. מזה - בערך 5 מיליון ל"י מכספי הממשלה והיתר השתתפות הרשויות המקומיות. מעולה זו חתן לנו כ-750.000 ימי עבודה.

בנינים לצרכי העטיה, גם ע"י הלוחות לרשויות

המקומיות - 3 מיליון ל"י - 375.000 ימי עבודה.

ישנן חמניות גדולות למחות בתוך הקריס

והמוצבות. גם בגוש עמק-הירדן, גם בגליל, בגלבע, ביח-שאן, ישנן חמניות מלה. זה מגיע למכונ של כ-8 מיליון ל"י. מלבד זה, ע"י עבודות צבוריות של הממשלה באופן ישיר - $6\frac{1}{2}$ מיליון ל"י. ס"א - $14\frac{1}{2}$ מיליון ל"י - 1.750.000 ימי עבודה.

רכבות, מעגנים, הרחבת נמל חיפה -

2 מיליון ל"י - 125.000 ימי עבודה.

המבוא כולו מגיע ל-60.250.000 ל"י.

חלקה של הממשלה בחוך הסכונ הזה הוא - 46 מיליון ל"י בערך. זה נוחן ל-7.250.000 ימי עבודה.

הכנסנו עוד 1.750.000 ימי עבודה בבנייה

טרמית, חצי צבורית, וממשלתית, בירושלים.

הוטפנו עוד $1\frac{1}{2}$ מיליון ימי עבודה לעונת

הקטיף של השנה ולעונת הקטיף של השנה הבאה, ולעבודות תקלחיות קונחיות אחרות.

זה נוחן לנו 10.500.000 ל"י - ונתנו רוצים

שעבודות מיתות יתנו לנו $1\frac{1}{2}$ מיליון ימי עבודה.

המשקרה היא, שבכדי להגיע ל-1/2 מיליון

ימי עבודה בעבודות פינוח, תצטרך המשלה להעסיק 10 מיליון ל"י.
 למענו לפני ימים אחדים סקירה על תכניות המים, והמזוהר היה רק על
 השלבים הראשוניים של התכנית. זה מגיעה ל-50-60 מיליון ל"י. אבל,
 נדמה לי שכבר במסך השנה בקרובה, תצטרך המשלה לעשות פעולה מסוימת.
 זה אני זומרת 10 מיליון ל"י, זה החישוב הזה יחסי, אנו מגיעים-
 אמנם על הניר - ל-12 מיליון ימי עבודה, בהנחה שהפעולה תקלוח ולא
 תפלוט. אנו מקוים שהיה תקלוח לוחות מה שקלחה בשנה שעברה ומניחים
 שלא יקרה משהו פתאומי, אשר יעבט את הבצוע של כל התכניות האלה.
 אנו אף יקום לא עמדנו במני נסיון כזה של
 בזמן עבודות בתיק כזה.

לפחות שלוש שאלות חמורות מאד קומות

לפנינו. על שמים כבר דובר כאן, חמרים ובעלי מקצוע. מבלי שנוכל
 להתגבר איך שהוא על המחסור בחמרים, ברור שלא נוכל להיות לטעם את
 כל הפעולות האלה. הינני מדברת על חמרים אנו צריכים להביא מהו"ל,
 אלא על אלה שאנו יכולים ליצור בארץ, בעיקר אבן ומלט.
 שאלה חמורה מאד, היא האלה בעלי המקצוע.

עמדנו די יפה בשנה האחרונה במני מחסור זה. אמנם, המטבה אחת עם
 פועלי בנין א"א אמרתי להם דברים קשים מאד, אבל כאן אני זומרת
 שאפשר להבין אותם. כועלים א"א אינם כבר צעירים ואינם רוצים לעזוב
 משפחות וילדים וללכת למקומות נידחים, כדי ללמד שם את מקצוע הבנין.
 הוץ מזה, בעבודה פרטית הם יכולים לקבל סכום גדול מאד לעבודה
 ימים מספר ולא כדאי להם ללכת לבאר-שבע או למקומות דומים. אבל,
 בכל זאת, מבלי שהועלי הבנין יתגייסו לפעולה זו, לא נוכל לעמוד
 בקטיים. אנו רוצים להכפיר השנה לטחות 6.000-5.000 כועלים.
 גם לא יתגייסו מרצונם חסוב - נצטרך לגייס אותם כשה שגייסנו
 את האחרים. אבל, אני מקווה שלא נצטרך לעשות זאת. גם לא מגיע להם
 גיוס חובה כזה.

אנו עוד נצטרך לעבור טבעה מדורי

גוינום, עד שהמשלה תמצא דרך להקציב לנו 70 מיליון ל"י,
 חלק לא גדול ילקח עוד מחשבון התקצבות של השנה שעברה, שהעבודות
 נמצאות בתוך הבצוע וכל הכסף עדיין לא נאכל. אבל החלק המכריע
 הוא הקצבה חדשה ונצטרך לדרוש זאת מן האוצר. לי, למשל, אין כל

מושג איך יחגבר האגודת על זה ומתי יקח את הכסף. קיימים עוד משרדים
ולכל אחד יש פרטים הכרחיים. נוסף לזה, אנו בעמנו מניחים חוק על
ביטוח עממי וזה גם כן ידרוש מסווג מהממשלה. לא אומל להגיד אם האגודת
יחגבר על זה, אבל בלי זה איננו רואים כל אפשרות לעשות מסווג במשך השנה
הזו. גם עם התקצבה, אני יכולה להבטיח לעמנו שנה קשה בקריעת ים-
סוף. איש מאתנו עדיין לא עמד בנסיון הזה, ואינני יודעת איך נעמוד בו.
יש לי הרגשה שבכל זאת ישנה תינו תזונה בשמח
התעשייה. מוקמים עכשיו מסעלים יטודיים מאד. "כור" מקים בית"ר לצנורות,
מקום בית"ר ללדה, למוזורים ומד'. אני מוכחה לניין בעלי המפעלים
המים אלינו ושואלים, איכן להקים את המפעלים. במדה שאפשר להקים מרקל
במדינת על עולים חדשים, אין בעייה, ואחלמים ליס. בעלי מפעלים רבים
קומדים לשירות ענין הקליטה. אט החוק לעידוד הטקנות חון ייעשה את שלו,
אולי יבואו גם יהודים מחו"ל ויתחילו להקים מפעלים במקומות החדשים.
אנו מדברים על אבן רק כאמצעי לבנין. אבל אם
נקבל את כל הציד הדרוש, נוכל לקלוט מספר מפעלים לעבודה קבועה ומסודרת
ויטודית. גם התעשייה תתרחב ע"י כך.

ברבני להודיע לוועדה, כי עלי לנסוע ללונדון
בקיר עם המגביה ולא אהיה כאן מספר ימים.

היו"ר ע. גלובמן: חבריה מספר הגישו הצעה על שינוי היום
לישיבותינו, כי מתאוננים שמאחרים לבוא לישיבה
מפני שהיא מתקיימת ביום שני. היום/ההכנסה נתאסף ונקבע את היום לייבוט.
אני סבור שבעניני העבודה קוד נקיים שיהא.
השאלה היא, אם השר, לרגלי החכנות לנסיעה,
נוכל להתאנות ביום שני לישיבה.

שרת-העבודה ג. מאירסון: אני מציעה לקבוע את הישיבה ליום שני, ואם
אני לא אומל לבוא, יהיה כאן מר
פינקלשטיין.

היו"ר ע. גלובמן: הישיבה תבואה תתקיים ביום שני הבא בשעה 10.00.

הישיבה ננעלה בשעה 13.10.